

Rógvi Reinert, virkisleiðari í Fiskavirkning:

ALS avlastar tað almenna

- Vit mugu mana niður mytuna um, at tað ikki loysir seg at arbeiða, sigur Rógvi Reinert, leiðari á Fiskavirkning í Vestmanna. Hann mælir til longri karantenu við og grundupphædd í stuðli, sum ikki verður mótróknað

RANDI JACOBSEN

Dag og dagliga hoyrast tíðindi um skip, bátar og virki, sum ikki fáa fólk. Eisini á teimum økjum, har arbeiðsloysið er størst.

Fáa ikki fólk

Tað frættist úr bygðum, at útróðraráðgjafir fáa ikki fólk.

Ein maður, sum eigur útróðraráð, væntar, at í framtíðini verður útróður bara rikin við bátum við einum manni umborð, tí eingin tímir aftur og aftur at ringja eftir fólk, og eingin fæst at koma.

Tað er fyri mær, sum eru teir fyrst komnir inn á Arbeiðsloysiskipanina vilja teir ikki úr henni aftur. Men eg skilji tað ikki, tí skipanin fyri útróðraráðgjafir er góð og má geva meira enn arbeiðsloysistudul, sigur bátageigarin.

Skipanin tryggjar monnum, sum mynna við útróðraráðgjafum fyri ein mánað í senn, 8.900 krónur um mánaðin, og teir kunnu so fáa 12.000 krónur í fiskiparti. Fáa teir meira, verður tikið av grundupphæddini.

Tað skuldi verið gott, tí harafturat kunnu menninir taka heim við sær alt, sum teir vilja til húsið, sigur bátageigarin.

Ílla dánt

Sosialurin veit eitt dømi um, at ein bátur vantaði ein mann. Bátageigarin fekk fleiri nøvn frá ávísingini hjá ALS, men tá saman um kom, vildi eingin mæta til arbeiðis. Bátageigarin boðaði ALS frá hesum, men tað skuldi hann ikki havt gjørt, tí menninir, sum harvið skuldu í karantenu, vóru ikki illir men óðir.

Hesin tilburður hongur neyvt saman við nøkrum av tí, sum Rógvi Reinert, virkisleiðari á Fiskavirkning í Vestmanna, segði á ársfundinum hjá ALS í september mánaði: At bara 20 % av teimum, sum standa skrásett sum arbeiðsleys hjá ALS og tøk, í veruleikanum eru tøk.

Ávísingin virkar ikki

Rógvi Reinert sigur, at tá hann segði hetta, var tað ikki ein afinning vend móti nøkrum ávísingum. Bara ein ásanann, at arbeiðsloysiskipanin ikki virkar, sum hon skal.

Hann heldur størsta bágan við skipanini vera, at tað verður mótróknað beinanvegin í arbeiðsloysistudli, sum farið verður til arbeiðis. Tað er tí ov lítið lokkandi at fara til arbeiðis, kanska bara í nakrar tímar ella dagar.

Grundupphæddin átti at verið órørd

Eg kundi hugsað mær, at arbeiðsleys fingur eina grundupphædd, sum ikki varð mótróknað - eins og frikort í skatti, fyrr enn inntøkan fór upp um eitt ávíst mark, tí upp á tann máttan sá fólk veruliga, at tað loysir seg at arbeiða. Sum er ov lítil munur figgarliga ímillum at vera í trygging og arbeiða, sigur Rógvi.

Hann heldur, at tað er eitt stórt vandamál, at fólk hava ov lítið álit á Arbeiðsloysiskipanini og hava tað fatan, at ikki loysir seg at arbeiða. Hetta má manast burtur.

Sleppa ikki til arbeiðis

Á ársfundinum hjá ALS nevndi Rógvi, at ein partur av teimum tøkum ikki kunnu koma til arbeiðis, tí tey fáa ikki børnini ansað, ella tey noyðast at vera heima hjá gomlum foreldrum. Rógvi gjørdi vart við, at hesi fólk áttu ikki at staðið á listanum yvir tøk, men áttu at verið í onkrum øðrum skipanum.

Soleiðis sum samfelagið er, hava nógvar fólk fyri neyðini at fáa ískoyti, og eg havi varhugan av, at garðurin hjá ALS er lægri enn hjá øðrum almennum skipanum. Tað er lættari at koma í ALS og fáa pening frá tí skipanini enn eitt nú at fáa forsorgarhjálp.

Kemur tí almenna væl við

- Og landspolitiskt er hetta

so takksamt, tí tað er privati arbeiðsmarknaðurin, sum figgar ALS, sum harvið avlastar tað almenna, sigur Rógvi.

Á ársfundinum var eitt ávíst orðskifti um, hvussu ávísingin virkar og um lokalar ávísingar mótevnis tí á skrivstovuni hjá ALS.

Tá skipanin kom, høvdu fleiri fakfelag arbeiðsávisingar, men tær vóruð niðurlagdar ein fyri og onnur eftir, id tí grundgeving, at feløgini onga samsýning fingur fyri ómakin.

Rógvi Reinert ivast tó í, at tað mundi vera einasta orsök til, at feløgini vildu av við uppgávuna. Ein onnur orsök kundi verið, at tey, sum sótu við hesum ávísingum fingur trupulleikar, um tey skuldu fylgja lógini. Tey fólkini vita neyvt, hvør er veruliga tøkur, og hvør ikki sleppur til arbeiðis, t.d. tí eingin er at hava børnini. Tey á ávísingini fáa seg ikki til at boða ALS frá, at hesi ikki kunnu koma til arbeiðis, tí so koma tey í karantenu. Tey kunnu ikki gera tað, skulu tey halda fram við at vera har. Viðurskiptini eru smá, øll kenna øll, og fólk flest vilja liva í sátt og semju við grannar og øll hini í bygðini.

Ger tað ikki aftur

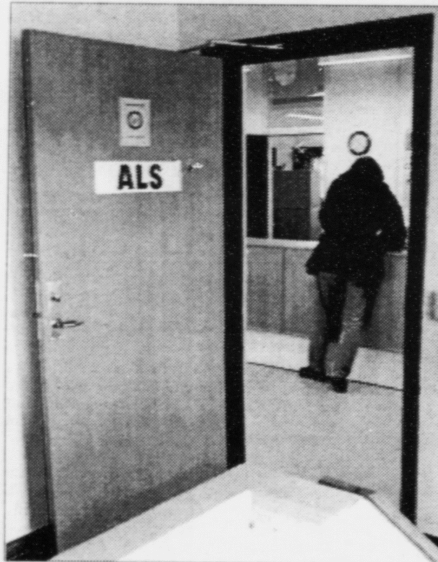
- Sum eg eisini segði tað á ársfundinum. Eg havi boðað ALS frá slíkum eina og tvær ferðir, men eg geri tað ikki aftur, sigur Rógvi.

Hann kemur fram við sínum atfinningum í tí vón, at vit fáa eina skipan, sum kann brúkast.

Tað vilja altíð vera nøkur, sum ikki hava hug at arbeiða. Tá ALS fær boð um, at onkur hevur borið so undan og hevur ikki havt nakra haldgóða grundgeving, so verða viðkomandi sett í karantenu í fimm vikur.

Longri karantenu

Á ársfundinum hjá ALS segði Rógvi frá øðrum virkisleiðarum, at tað argar ikki spurt arbeiðsgevarar, at teir gjøgnum ALS hava fingið fólk, sum hava arbeitt á

Rógvi Reinert hevur varhugan av, at lættari er at koma inn í ALS og harvið fáa stuðul enn at koma inn í almennu skipanirnar. Landspolitiskt kemur hetta væl við, tí tað sparir tað almenna fyri útreiðslur

virkinum stutta tíð og hava so sagt upp. Næstu ferð virkið hevur spurt ALS eftir fólk, hava somu nøvn staðið á listanum.

- Ein máti at komið hesum til lívs hevði verið longri karantenu, tá fólk ikki vilja arbeiða.

Hesum uppskoti vísir

Niels Sørensen, deildarleiðari á ávísingini í Arbeiðsloysiskipanini, ikki aftur. Tað verður brúkt aðrastaðni, og summastaðni verður karantenu við longri fyri hvørja ferð, eitt arbeiðsleyst fólk noktar at taka á seg eitt ávíst arbeiði.

Ítt at gera við

Niels Sørensen heldur tað sum er vera torført hjá Arbeiðsloysiskipanini at gera nakað annað við tað, at so illa gongur hjá virkjum at fáa fólk gjøgnum Arbeiðsloysiskipanina. Soleiðis sum skipanin er, koma fólkini aftur á listan, hava tey noktað at áttikið sær eitt arbeiði, og karantenu við er av. Soleiðis er lógin.

Á fundinum nevndi onkur tað hjartaleyst, um eitt virki melder eitt fólk til ALS við karantenu sum avleiðing, tá viðkomandi ikki sleppur til arbeiðis orsakað av t.d.

Men lóg og kenslur er hvør sítt. Arbeiðsloysiskipanin arbeiðir eftir lóg. Á ALS skilja tey væl lokalar arbeiðsgevarar, sum ikki vilja vera atvoldin til, at fólk fara í karantenu, men hinvegin er tað við til at gera, at skipanin ikki virkar, sum hon skal.

TINGANEST ÚR 18. ØLD

Nú trínur hon endiliga fram á hvíta tjaldirum. Barbara - duldarfulla kvinnan. Vit hava kanska hvør í sínum lag eina ímynd um, hvussu hon var, livdi og virkaði. Nú byðst eisini høvi til at siggia hana gjøgnum glæurnar hjá Malmros, og spennandi verður at siggia tulkingar hansara.

Sum eitt heidurligt minni um rithøvundin og kvinnuna, hava vit avmyndað tveir av okkara mætastu rithøvundum og eitt av stórverkum teirra á okkara telekortum. Kortroðin fæst í eini nummarfestari samlimappu, sum er prentað í avmarkaðari nøgd.

Motivini á telekortunum í mappuni eru:

Barbara
Jørgen-Frantz Jacobsen
William Heinesen
Glataðu spælmennirnir

Øll kortini í mappuni fáast fyri kr. 120,-

Telekort og telekort mappur fáast í Telebúðunum á øllum posthúsum og kunningarstovum.

TELEFONVERK FØROYA LØGTING
Postmoga 27 - FR-110 Tórshavn
Tlf: 1 1433 - Fax: 1 0898

Mest russisk skip

Talið av útlendskum skipavitanum, sum Skipafelagið Føroyar var umbod fyri, var teir fyrstu níggu mánaðirnar í ár 235.

Í 1995 var hetta talið 112, í 1996 ar tað 201, so tað hevur verið ein vøkstur uppá 17 % síðani í fjør.

Teir fyrstu tríggjar mánaðirnar í ár var talið av útlendskum skipavitanum óvanliga stórt, og sama var í august mánaði í ár, tá fleiri enn 60 skip umskipaðu á redini í Havn.

Sum vant vóru russisku skipini nógvar tey flestu, mira

enn helvtin av samlada talinum.

Skipini, id vitjaðu teir fyrstu tríggjar ársfjórðingarnar í ár, vóru 119 úr Russlandi, 26 úr Estlandi, 21 úr Bretlandi og 69 úr øðrum londum.